

MILJØPUNKT ØSTERBRO

ÅRSBERETNING 2021

OM DET LOKALE MILJØARBEJDE
I SAMARBEJDE MED ØSTERBRO LOKALUDVALG

MILJØPUNKT
ØSTERBRO

ØSTERBRO
LOKALUDVALG

Indhold

Ledelsesberetning til regnskabet 2021

Indledning	s. 2
Miljøpunkt Østerbros formål og arbejdsmetoder	s. 2
Den lokale miljøopgave	s. 3
Et begivenhedsrigt år	s. 3-5
2021 i biodiversitetens tegn	s. 5-6
Samarbejdet med Østerbro Lokaludvalg og andre aktører	s. 6
Finansiering og prioriteringer	s. 6-7
Borgerinddragelse	s. 7-8
Projektudvikling, fundraising og forventninger til 2022	s. 8-9

Miljøaktiviteter 2021

Indsatsområder	s. 10
Grønne områder og bynatur	s. 11-12
Skybrudssikring og regnvandshåndtering	s. 13-14
Luftforurening	s. 15-16
Affald og ressourceforbrug	s. 17-19
Formidling, synlighed og netværk	s. 21-22
Billedgalleri: udpluk af det lokale miljøarbejde i 2021	s. 23-29
Miljøpunkt Østerbros bestyrelse	s. 30

Årsregnskab 2021

Ledelsespåtegning	s. 31-33
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	s. 34-35
Resultatopgørelse 2021	s. 36
Balance pr. 31. december 2021	s. 37
Noter	s. 38-40
Driftsregnskab	s. 41
Projektregnskaber	s. 41-42
Anvendt regnskabspraksis	s. 44

Ledelsesberetning til regnskabet 2021

Indledning

2021 har været et begivenhedsrigt år, hvor Miljøpunkt Østerbro - på trods af corona-pandemien - har gennemført et hav af aktiviteter, været i kontakt med mange østerbroere, undervist en masse skolebørn, tænkt nyt og kreativt, udviklet nye projekter og på alle måder opfyldt årsplanen.

Denne årsberetning beskriver, hvordan målsætningerne i årsplanen for 2021 er opfyldt. Det gælder de konkrete indsatsområder og aktiviteter, som Miljøpunkt Østerbro har fastlagt i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg. Derudover bliver der gjort rede for de aktiviteter, der er finansieret ved fundraising.

Årsplanen, og de aktiviteter der er gennemført i 2021, er resultatet af et tæt og konstruktivt samarbejde mellem Miljøpunkt Østerbro og Østerbro Lokaludvalg.

Miljøpunkt Østerbros formål og arbejdsmetoder

Miljøpunkt Østerbro har til formål at støtte og udvikle det lokale miljøarbejde ved at inspirere og engagere borgere, foreninger, institutioner og erhvervsliv til aktivt at deltage i helhedsorienterede miljøprojekter.

Det lokale miljøarbejde er en vigtig brik i de store samfundsforandrende politiske dagsordener som klimaforandringer og luftforurening. Miljøpunktet har en kerneopgave i at få borgerne med ombord i alle faser af omstillingen for at sikre en folkelig forankring og den nødvendige acceleration af den grønne omstilling. Både ved at borgere, virksomheder og organisationer tager ejerskab over reduktionen af egne udledninger og at mindske protester mod implementering af konkrete løsninger.

Den lokale miljøopgave

Miljøpunkt Østerbro vil fremme en bæredygtig udvikling på Østerbro med mindre forurening, flere grønne omgivelser og mindre ressourceforbrug.

Vores arbejde skal bidrage til at reducere CO₂-udledningen og inspirere til en mere bæredygtig levevis. Indsatserne skal støtte op om Københavns Kommunes miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO₂- neutralt København i 2025.

Miljøpunktets overordnede arbejdsmetoder kan opdeles i tre hovedmålsætninger:

- 1) Udvikle, støtte og fastholde helhedsorienterede miljøprojekter i et tæt samarbejde med andre aktører.
- 2) Skabe lokal dialog om og rejse væsentlige og nye miljøspørgsmål.
- 3) Dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

Et begivenhedsrigt år

2021 har været endnu et begivenhedsrigt år, hvor miljøpunktet på trods af corona-pandemien har opfyldt årsplanen og mere til. Nogle af de overordnede resultater kan ses her, og ellers kan man i denne årsrapport læse mere om de konkrete aktiviteter under hvert tema. Miljøpunkt Østerbro har i 2021:

- **Gennemført 32 borgerrettede arrangementer.** Aktiviteterne spænder fra affaldsindsamlinger, planteworkshops, oplæg og guidede ture, til bydelsevents i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg, såsom grønt valg møde under kommunalvalget, Østerbro Weekend eller ReFashion Days, der strækker sig over et par dage.
- **Været i kontakt med ca. 2.600 borgere i øjenhøjde** (på trods af restriktioner). Herudover et reach på 58.069 personer på sociale medier.

Der blev plantet til den store guldmedalje til Biens dag i Kildevældsparken.

- **Undervist ca. 700 skolebørn** i verdensmål, madspild og lokal bynatur. Vi har i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg gjort Østerbro kendt for at gå forrest med nogle af de emner, som Københavns Kommune prioriterer højt i sin miljøpolitiske dagsorden, så som at engagere borgerne i at minimere madspild, affaldssortere og engagere sig i biodiversitet. Undervisningsforløbet Spis dit Østerbro har desuden fået politikernes opmærksomhed, og miljøpunktet har fået tilsagn til at udbrede konceptet til skoler i resten af byen i de kommende år.

- **Vejledt 8 boligforeninger om en grønnere gård**, i samarbejde med ekstern ekspertise. Projektet fik tilskud af Københavns Kommunes Biodiversitetspulje.

- **Udvidet vores udlånsaktiviteter** med affaldsgrabbere, fordi vi har oplevet en øget interesse for, at folk gerne vil ud i deres lokalmiljø og samle skrald. Gennem året har vi dermed haft mulighed for at møde mange Østerbro-borgere i forbindelse med både udlån af ladcykler, høns, æblemøsteri og affaldsgrabber.

- **Skrevet adskillige artikler og guides** om emner indenfor de fokusområder, der er fastlagt i årsplanen, deltaget i partshøringer, netværksmøder og konferencer og mødtes med lokale politikere.

- **Støttet op om og initieret kampagner** om bl.a. madspild, energibesparelser og cirkulære forretningsmodeller. Hjulpet Københavns Kommune med input til biodiversitetsstrategi og været med til at udvikle Københavns Kommunes folder om CO2-besparelser.

- **Udviklet nye projekter.** Vi har eksempelvis udarbejdet 9 fondsansøgninger og fundraiset midler til endnu flere miljøprojekter i de kommende par år.

Også i 2021 har der været stor opbakning hos Østerbroerne til at holde bydelen ren.

- **Udarbejdet løbende dokumentation** af det lokale miljøarbejde på hjemmeside, nyhedsbreve og ved udarbejdelse af årsrapport. Haft 18 omtaler i lokal-aviser (ekskl. netavis-omtaler) for Østerbro og Nordhavn, hvor samarbejdet med Østerbro Lokaludvalg også bliver fremhævet.

- **Været sparringspartner på 3 projekter** indenfor genanvendelse og biodiversitet for studerende fra Aalborg Universitet.

- **Engageret frivillige** i det lokale miljøarbejde, fx til byttemarked, producenttjek og affaldsindsamlinger. Fortsat og udvidet samarbejdet med andre organisationer og virksomheder.

2021 i biodiversitetens tegn

I anledning af, at Københavns Kommune skal udvikle en biodiversitetsstrategi for byen i 2021-2022, er det kommunens målsætning at skabe ejerskab og forankring af biodiversitetsdagsordenen hos byens borgere.

Miljøpunktets guidede ture til den lokale bynatur bliver hurtigt fuldt booket.

Tag din varme sweater på og tag med miljøpunktet ud at fiske på Nordhavnstippen. Vi fisker hornfisk og ryger dem bagefter i den medbragte røgeovn sammen med Københavns Naturskole.

Miljøpunktet har derfor prioriteret dette fokusområde, og er blevet inddraget som sparringspartner for kommunen og Danmarks Naturfredningsforening, ligesom vi har afviklet diverse borgerinddragende aktiviteter med fokus på denne dagsorden. Vi har bidraget med input, deltaget i konferencer, flere møder og samarbejde med forvaltningens konsulenter. Derudover har vi rådgivet borgere om at søge biopuljen. Miljøpunkt Østerbro har desuden selv fået støtte til at alliere os med ekspertise til rådgivning af 8 boligforeninger, og vil følge op på projektet i 2022.

Samarbejdet med Østerbro Lokaludvalg og andre aktører
Miljøpunktets tætte samarbejde med Østerbro Lokaludvalg gør det muligt løbende at gribe aktuelle dagsordener og opgaver i fællesskab med lokaludvalget. Det gælder såvel for samarbejdet med lokaludvalgets formandskab og udvalg, som for de to sekretariater imellem. Samarbejdet har resulteret i flere planlagte fælles aktiviteter om den lokale miljøopgave, som ReFashion Days og byttemarked i Nordhavn, såvel som ad-hoc aktiviteter som valgmøde,

diverse affaldsindsamlinger og møde med politikere.

Udover lokaludvalget, samarbejder miljøpunktet med en bred vifte af andre aktører i byen og bydelen. I 2021 kan fremhæves samarbejdet med Nordhavns Naturvenner, Forum for klima, trængsel og sundhed, Åben Festival, Danmarks Naturfredningsforening, Kultur Ø, Pumpestationen, Kildevældparkens bemandede legeplads m.fl.; se uddybelse under miljøaktiviteter i 2021.

Finansiering og prioriteringer i 2021

I året der gik har Miljøpunkt Østerbro brugt ressourcer på projektudvikling og fundraising til nye projekter, hvoraf nogle af aktiviteterne er afviklet i 2021, mens andre har fået tilsagn til afvikling i 2022-2023.

Regnskabet for 2021 viser, udover projekter udført for bevillingen fra Østerbro Lokaludvalg, også projektarbejde udført for midler fra f.eks. Miljøstyrelsen og Københavns Kommune.

Østerbroweekend er en god mulighed for at komme i kontakt med østerbroerne.

Guidet tur til Klimakvarter i samarbejde med Klimatilpasning og Byfornyelse i Københavns Kommune.

Resultatopgørelsen afspejler, at miljøpunktet har udført de undervisningsaktiviteter, der blev periodiseret på grund af corona-restriktioner i 2020, samtidig med at vi har udført aktiviteter for nye fondsmidler. Det omhandler tilskud til undervisningsprojekter fra Københavns Kommune, hvor en del af den planlagte undervisning blev aflyst i forbindelse med samfundets nedlukning i 2020.

Fondsmidlerne og afviklingen af undervisningsaktiviteterne har gjort det muligt for miljøpunktet at indhente 35.668 kr. af det underskud, som har fremgået af tidligere årsregnskaber.

Af resultatopgørelsen for 2021 fremgår også, at der igen er brugt forholdsvis flere lønmidler på projekter og færre på administration og centerledelse. Det har resulteret i et overskud på 270.338 kr. på driften, der i stedet er anvendt på projekter. Dette skyldes til dels, at centerlederen har brugt relativt flere arbejdstimer på projekter i takt med, at der er skabt en effektivisering

af arbejds gange. Desuden er timeforbruget for kommunikation og formidling samt fundraising opgjort under de relevante projekter og fokusområder, i stedet for som administration.

Borgerinddragelse

Vi er nået ud til ca. 2.600 borgere i 2021. På trods af restriktioner og to nedlukninger, har der i perioder været muligt at afholde flere bydelsevents såsom Østerbroweekend, valgmode og Kulturhavn Festival. Vi har også gjort en indsats for at engagere flere frivillige, bl.a. ved at bruge Copenhagen Volunteers.

Ca. 1.600 borgere har deltaget i miljøpunktets workshops, guidede ture og foredrag, samt et par coronatilpassede bydelsarrangementer, på tidspunkter hvor det var muligt i forhold til restriktionerne. Derudover er vi nået ud til yderligere ca. 100 borgere i forbindelse med vores affaldsindsamlinger, hvor vi får mulighed for at komme i tale med interesserede forbi passerende.

Ca. 700 børn og unge har deltaget i miljøpunktets undervisningsforløb.

Ca. 140 borgere har været i kontakt med miljøpunktet i forbindelse med udlån af ladcykel, affaldsgrabbere, æblemøsteri og høns.

Ca. 30 borgere har været i direkte kontakt med miljøpunktet i forbindelse med rådgivning af lokale boligforeninger.

11 borgere med store miljøfaglige kompetencer er blevet inddraget aktivt i formuleringen af lokal miljøpolitik og grønne initiativer gennem deltagelse i Miljøpunkt Østerbros bestyrelse.

I 2021 har vi fortsat prioriteret at nå ud til borgerne via sociale medier. Ved udgangen af 2021 havde miljøpunktet 4.041 følgere på Facebook og 1.295 følgere på Instagram, hvilket giver en samlet stigning på 623 følgere ift. udgangen af 2020.

I 2021 nåede miljøpunktets forskellige opslag, delinger og events ud til 36.907 på Facebook og 21.162 på Instagram, dvs. et samlet 'reach' på 58.069 i alt.

Projektudvikling, fundraising og forventninger til 2022

I 2021 har miljøpunktet bl.a. fundraiset til at udbrede kendskabet til lysforurening, samt til at udvikle og udbrede vores undervisningsaktiviteter. Vi har fået midler til, sammen med Miljøpunkt Amager, at deltage i Copenhagen Light festival, som blev afholdt i februar 2022.

Sammen med blandt andre Østerbro Lokaludvalg og Villa Kultur satte vi fokus på et bæredygtigt tøjforbrug til ReFashion Days i november 2021. En festival, der løb over en weekend.

I samarbejde med skolebørn fra Østerbro og Amager udviklede og producerede vi et lys-værk, der satte fokus på lysforurening og biodiversitet, og løftede med udgangspunkt i værket en debat om den påvirkning elektrisk lys har på de mange arter og nattedyr, der findes.

Vi planlægger at fundraise til flere aktiviteter om lysforurening og biodiversitet i 2022.

NORDEA fonden har støttet projektet 'Bæredygtig børnefamilie', som har fokus på de gode (klima)valg for småbørnsfamilier. Miljøpunktet skal i den forbindelse lave et par workshops over temaet i 2022.

Miljøpunkt Østerbro har også fået midler fra Københavns Kommune til at udbrede undervisnings-projektet 'Spis din by' til hele København i løbet af 2022-2023.

I den forbindelse kan vi trække på vores erfaring

med praktisk undervisning og med at engagere den kommende generation i emnet. Det er samtidig med til at skaffe flere ressourcer til bydelen, da midlerne bruges til at engagere flere medarbejdere, der udover undervisningen også laver andre projekter på Østerbro.

Sammen med Østerbro Lokaludvalg har Miljøpunkt Østerbro udarbejdet en to-årsplan for miljøarbejdet 2022-2023. Det vil i højre grad gøre det muligt at forfølge aktuelle problemstillinger og oplagte samarbejder, snarere end at sprede ressourcerne over samtlige fokusområder samtidig.

Vi forventer fortsat have særlig fokus på biodiversitet i det kommende år, i lyset af den før nævnte udvikling af en strategi for biodiversitet for Københavns Kommune, og den store interesse for emnet, som vi oplever hos borgerne.

Med støtte fra Østerbro Lokaludvalg har Miljøpunkt Østerbro udviklet undervisningsprojektet Spis dit Østerbro om spiselig bynatur, som nu skal udbredes til alle Københavns bydele med støtte fra Københavns Kommune.

Miljøaktiviteter 2021

Det er centralt for Miljøpunkt Østerbros arbejde at forbinde det enkelte menneskes dagligdag med de globale miljøudfordringer ved at sætte fokus på de lokale løsninger. Derfor er der i miljøpunktets aktiviteter et generelt fokus på, hvordan man som borger selv kan støtte op om verdensmålene og bidrage til at reducere CO₂-udledningen med sin livsstil og sine daglige valg.

I 2021 har Miljøpunkt Østerbro, med udgangspunkt i årsplanen, afviklet en række borgerrettede miljøaktiviteter inden for følgende indsatsområder:

- Grønne områder og bynatur
- Skybrudssikring og regnvandshåndtering
- Luftforurening
- Affald og ressourceforbrug
- Formidling, synlighed og netværk

I det følgende er miljøpunktets aktiviteter i 2021 beskrevet i henhold til målsætningerne fra årsplanen, defineret ved *Key Performance Indicators*.

Grønne områder og bynatur

Den største trussel mod biodiversiteten er mangel på plads, byernes ekspansion og udbygning af infrastruktur. For at vi kan værne om biodiversiteten i byen, skal byens beboere lære den at kende og påskønne den. Sådan kan der skabes opbakning til f.eks. at omdanne velfriserede græsrabatter til "vild" natur, og parkeringspladser til grønne opholdsrum i byen.

I 2021 har miljøpunktet oplevet en helt ekstraordinær interesse for den lokale bynatur, selvforsyning og at diskutere byens fremtidige indretning.

Miljøpunkt Østerbro har bl.a. lavet guidede ture til den nære bynatur, haft succes med at udbrede vores nyligt udviklede undervisningsprojekt med fokus på biodiversitet og selvforsyning, lavet mørkevandringer og set på flagermus i Fælledparken med mere.

Foto: Louise Nøhr, M

Formål med aktiviteter

- At øge kendskabet til og skabe fællesskaber omkring den lokale bynatur.
- At arbejde for at skabe lokalt engagement og opbakning til at skabe flere grønne områder i bydelen samt sikre bevarelsen af nuværende naturområder.
- Engagere borgerne i emnet, guide til de grønne steder og udbrede kendskab til naturen, for at vi kan passe på den. Gennem understøttende projekter at få bydelens borgere og erhverv til at skabe mere bynatur, herunder grønne opholdsrum og bydelsrum.

0. klasse på Randersgade Skole undersøger dyrelivet i Fælledparken i forbindelse med undervisningsprojektet "Spis dit Østerbro".

Key Performance Indicators

Mindst 4 borgerinddragende aktiviteter - offentlige ture, workshops, oplæg/debat.

Udvikle et projekt, hvor vi i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening engagerer borgere i at pleje og øge biodiversiteten på Østerbro.

Udvikle og gennemføre det nye, corona-tilpassede undervisningsforløb "Spis dit Østerbro", med fokus på FN's verdensmål 11, 12, 13, og 15. Afholde 3-5 undervisningsforløb med fokus på biodiversitet. Undervisningen skal foregå udendørs i sæson.

Opstarte/videreudvikle mindst 3 partnerskaber/samarbejdsaktiviteter med andre foreninger/aktører for fremme af et grønt Østerbro.

I samarbejde med Lokaludvalget at udvikle en strategi for at skabe flere grønne strøg, hvor biltrafikken kan omlægges eller drosles ned til fordel for grønne cykel- og gangarealer.

Løbende formidling af lokale initiativer på området, når de opstår.

Høns og hønsegård er udlånt hele året.

Æblemosteriet er udlånt i sæsonen.

Langsigtede aktiviteter/KPI'er for perioden 2020-2021:

Evt. samarbejde med studerende fra en relevant uddannelsesinstitution om udvikling af grønne byrum.

Etablere kontakter og samarbejder med lokale boligforeninger om at skabe grønne "åndehuller".

Kortlægning af og kontakt med relevante instanser i kommunen/relevante forvaltninger.

Leverance

Afholdt 12 borgerinddragende aktiviteter:

4 guidede ture til Nordhavnstippen med forskellige temaer. I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, Nordhavns Naturvenner, Åben Festival, Flagermuse-nes By, Astronomisk Selskab, og Kalvebods Naturskole.

2 planteworkshops (Biens Dag og Tårnlegepladsen).

1 workshop om biomimetik i Kildevældsparken, i samarbejde med studerende fra AAU.

2 netværksmøder om grønt Østerbro og Nordhavn, i samarbejde med Kultur Ø, m.fl.

1 workshop om Grønne Gårdhaver med TagTomat.

1 online workshop for børn om insekter og lys, i samarbejde med Miljøpunkt Amager.

1 Planteevent på Tåsinge Plads med Tagtomat/Østerbro LIV.

Udviklet projektet "Bæredygtig boligforening", besøgt og vejledt 8 boligforeninger om, hvordan de får mere biodiversitet og muligheder for afkøling.

Derudover har vi løbende deltaget i møder og konferencer med Danmarks Naturfredningsforening, Københavns Kommune og forvaltningens eksterne aktører om udviklingen af Københavns biodiversitetsstrategi samt vejledt, idéudviklet og hjulpet borgere til at ansøge biodiversitetspuljen. Vi har desuden understøttet Miljøministeriets konkurrence om at blive Danmarks vildeste kommune, hvor vi bad Østerbroerne komme med input til, hvor på Østerbro, der kunne være mere vild natur. Facebook-opslaget nåede ud til mere end 10.000, fik 243 likes, 57 kommentarer og 11 delinger.

Afholdt 4 undervisningsforløb i samarbejde med Tårnlegepladsen og Kildevældsparkens bemandede legeplads.

Vi fortsætter samarbejdet med Nordhavns Naturvenner, og har opstartet grønt netværk sammen med DN København, Kultur Ø m. fl. Vi har et tæt samarbejde med parkforvalteren i Fælledparken om formidling af naturpleje. Og været medafsender på 3 projekter med studerende fra AAU om henholdsvis biomimetik som redskab til begrønning og lysforureningens indflydelse på biodiversiteten. Derudover samarbejder vi med Astronomisk Selskab om fokus på lysforurening.

Vi er i dialog med forvaltningen om mulighederne og i indledende dialog om emnet med lokale boligforeninger. Der er ikke udarbejdet en decideret strategi, men vi har allieret os med et par skarpe studerende fra AAU til at understøtte opgaven. Vi støtter op om lokaludvalgets og Trafiksikkert Sankt Kjelds Kvarters arbejde for cykelsti og ensretning på Nygårdsvej (fordeling af overskydende midler). Indledende research om potentialet i Østerbros "grå zoner".

Bl.a. ved kalender i nyhedsbrev samt løbende delinger på sociale medier og guide til grønne fællesskaber.

Hønsene har bl.a. været udlånt til fritidshjem på Kildevældsskolen. Vi oplever dog logistiske udfordringer med at placere hønsene i forbindelse med ferier.

Æblemosteriet var udlånt otte gange i perioden august – november. Både private borgere og SFO'er har lånt mosteriet.

Studerende fra AAU har udviklet workshop om biomimetik som strategi for udvikling af grønne byrum. Og et projekt om lysforureningens indflydelse på biodiversiteten, også af studerende på AAU.

I dialog med flere boligforeninger.

Løbende kontakt.

Skybrudssikring og regnvandshåndtering

Træer, grønne tage, facadebeplantninger og andet grønt bidrager til nedkøling af byen og kan samtidig opsuge regnvand eller forsinke dets vej til kloakken, så belastningen af denne mindskes. Mere grønt i byen hjælper også med at optage CO₂ og andre forurenende partikler fra luften. Løsningerne i Klimakvarter er store, dyre anlægsprojekter. Der er dog rigeligt med inspiration at hente fra de store projekter til mindre lokale projekter i gårde, haver, på fortov eller cykelskurets tag. Disse muligheder er det miljøpunktets opgave at formidle, ved at vise de gode eksempler på eksisterende løsninger, og ved at vejlede om mulighederne for at søge tilladelser og eventuelle puljemidler.

Derudover skal miljøpunktet i samarbejde med lokaludvalget arbejde langsigtet strategisk for generelt at begrønne bydelen.

Formål med aktiviteter

- At forebygge klimaforandringer og skabe grønne byrum med fokus på biodiversitet.
- At arbejde for at skabe lokalt engagement i og opbakning til at skabe flere grønne områder i bydelen.
- Gennem understøttende projekter at få bydelens borgere og erhverv til at skabe mere bynatur, herunder grønne opholdsrum og byrum.

Vi har rådgivet 8 boligforeninger under projektet "Bæredygtig boligforening" i løbet af året. Og blandt andet afholdt en workshop med fokus på, hvordan boligforeninger kan gøre en forskel for biodiversiteten ved at gå sammen om fælles grønne projekter i gården.

Key Performance Indicators

Holde en workshop/guidet tur med inspirationsoplæg om klimatilpasning af gårde.

I samarbejde med Lokaludvalget at sørge for borgerinddragelse i forbindelse med skybrudssikring af Strandboulevarden, fx ved workshop(s) og dialog med de relevante aktører.

Udbrede kendskab til Klimakvarter ved minimum en rundvisning – inkl. gode eksempler på, hvordan klimasikring, regnvandshåndtering og gårdfornyelse kan gå hånd i hånd, (som gårdhaven i Askøgade på Østerbro)- og omtale via vores digitale kanaler.

En guidet tur til Building Green, hvor vi får kendskab til mulighederne for at etablere grønne tage og facader.

Indsamle og opdatere viden om, hvordan vi kan vejlede private og boligforeninger til at etablere plantekasser, grønne tage, grønne facader og lign. Publicere vejledning på hjemmeside og sociale medier (SoMe).

Yde vejledning og støtte op, når behovet opstår. Ad hoc vejledning, kommunikation og formidling af borgerinitiativer, herunder 2 artikler til hjemmeside.

Langsigtede aktiviteter/KPI'er

Indsamle og opdatere viden om områder for indsatserne, samt hvordan borgerne kan involveres i processerne. Evt. i samarbejde med studerende fra relevante uddannelser.

Undersøge mulighederne for at påvirke og deltage i større kommunale skybrudsprojekter, sammen med Lokaludvalget. Udarbejde en strategi for arbejdet i samarbejde med ØLU.

Løbende at etablere kontakter og samarbejder i kommunen og HOFOR.

Kortlægge relevante boligkarreer og beboerforeninger og etablere kontakt til dem. Kortlægge mulighederne for borgere/boligforeninger til at opnå puljemidler til forgroening og vejlede om det i nyhedsbreve, til bydel-sarrangementer og SOME.

Leverance

Afholdt en workshop om emnet målrettet boligforeninger.

Deltaget i opfølgende dialogmøde om Strandboulevarden samt dialog med forvaltningen (Teknik- og Miljøborgmesteren) om behovet for tilkøbsprojekter, i forlængelse af lokaludvalgets arbejde for det samme.

Afholdt guidet tur i samarbejde med Klimaenheden i KK. Afholdt guidet tur i Klimakvarter i samarbejde med NIRAS, (Danida Fellowship Center). Derudover har vi delt gode råd og viden om klimatilpasning på hjemmeside og sociale medier.

Afholdt i samarbejde med de andre miljøpunkter med Miljøpunkt Indre By som guide. Derudover har vi konkret vejledt flere lokale boligforeninger om mulighederne for grønne tage i forbindelse med projektet "Bæredygtig boligforening".

Løbende opdateringer på hjemmeside og SoMe. Vejledning på hjemmeside.

Løbende kontakt med private og boligforeninger, som ønsker hjælp til en grønnere gård, både ift. biodiversitet og klimatilpasning. Udover de 8 udvalgte boligforeninger, har vi løbende ydet hjælp og vejledning over mail og telefon, fx til ansøgning af biodiversitetspuljen, eller henvist til de åbne inspirationsworkshops, guide til fortovshaver og andre guides på hjemmesiden m.m.

Artikel på hjemmeside og nyhedsbrev om skybrudssikring på Strandboulevarden. Vi deler også løbende initiativerne fra Københavns Kommune og holder os opdaterede ved møder og via kontakter i forvaltningen.

Vi har udarbejdet skriftligt input til KK's biodiversitetsstrategi. Vi har også været i dialog med HOFOR, og vi yder løbende hjælp og vejledning over mail og telefon, fx til ansøgning af biodiversitetspuljen og deler aktiviteter så som åbne inspirationsworkshops om bynatur m.m.

Vi kortlægger løbende muligheder for at opnå puljemidler til klimasikring.

Luftforurening

Fokus på brændeovne

Miljøpunktet sætter fokus på cyklisme og grøn mobilitet. Vores ud-lånsordning med 2 ladcykler er meget populær.

Alene i København koster luftforureningen (ifølge DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet) 9 milliarder kroner om året og er skyld i 10 % af alle for tidlige dødsfald.

Det svarer til at der hvert år dør 550 københavnere for tidligt på grund af luftforurening. Forureningen i København skyldes især biltrafik, brændeovne og krydstogtskibe.

En reduktion af biltrafikken i København vil kunne frigive værdifuld plads til rekreative grønne områder og bedre cykelinfrastruktur, og samtidig gøre en stor forskel for byens luftkvalitet. Dermed overlapper dette indsatsområde med indsatsområdet for 'Grønne områder og bynatur'.

Miljøpunktets skal engagere borgerne i diskussionen om fremtidens by og transportformer, bakke op om lokaludvalgets initiativer på området og formidle viden om emnet på hjemmesiden, i nyhedsbrevet og på sociale medier.

Derudover er miljøpunktets hovedfokus på, hvad man som borger kan gøre selv, f.eks. ved at skrotte sin brændeovn (eller knallert), vælge grøn transport og ved at engagere sig i informationsmøder.

I 2021 har Miljøpunkt Østerbro, på opfordring fra lokaludvalget, også udviklet et oplæg målrettet seniorer, om hvordan man skaber et sundt indeklima og en hverdag uden skadelig kemi. Dette oplæg vil også blive brugt i de kommende år.

Formål med indsatsen

At skabe mere opmærksomhed på luftforurening og dets kilder, herunder hvad man selv kan gøre som borger for at nedbringe sine udslip. At inspirere til engagement i byens udvikling og hvordan emissionsfri transportmidler og mere plads til natur i byen kan bidrage til renere luft.

Key Performance Indicators

Udvikling af nyt projekt for seniorer: Sundt indeklime og en hverdag uden skadelig kemi. Afholdelse af 2-3 foredrag/workshops

Løbende producere artikler og opdateringer på hjemmeside, sociale medier og i nyhedsbrev om emnet, (trafikforhold, dieselforurening fra biler, busser og krydstogtskibe, brændeovne og knallerter).

Partsindlæg og dialog med Københavns Kommune og BR i samarbejde med lokaludvalget og Forum for Klima, Trafik og Trængsel.

Vejledning af private og erhverv online om emissionsfrie transportmidler og deleordninger og skabe fokus på deleordninger (biler, cykler) og grøn mobilitet på digitale medier.

Udlån af ladcykler.

Afholdelse af 1-2 informationsmøde(r) om mulighederne for at skrotte sin brændeovn/trafiksanering.

Artikler om emnet på hjemmeside og synliggørelse af lokaludvalgets arbejde på området.

Langsigtede aktiviteter/KPI'er

Samarbejde/workshop med lokale beboerforeninger om mulighederne for deleordninger og fælles ladestander til elbiler.

Klumme(r) om emnet til lokalavisen.

Flere informationsmøder.

Leverance

Udviklet oplæg og afholdt 2 foredrag for seniorer (foredragene blev dog afholdt i 1. kvartal 2022, da de oprindelige aftaler i årets sidste måneder blev udsat pga. corona-restriktioner).

Gennemført løbende. Af eksempler kan nævnes artikler om brændeovne i fyrings-sæsonen, 'Derfor skal du fyre din brændeovn', indlæg om julelys og indeklime, cykelkampagne og Kulturetapen. Klummer om de grønne valg som 'Kommunalvalg: Gør din grønne stemme hørt' i lokalavisen.

Fremsendt 'Mobilitetsplan' til Københavns Kommune. Planen foreslår en række redskaber, der kan hjælpe med at opnå 2025 målene, og fremhæver bl.a. transportkapaciteten for kollektiv trafik i forhold til biltrafikken. Bidraget til Klimaenhedens borgerrettede folder om CO2-besparelser. Miljøpunkterne har desuden i 2021 samarbejdet om at kortlægge mulighederne for at udvide antallet elbils-parkeringspladser ved de eksisterende ladestander.

Løbende formidling om relevante emner. Fx udarbejdet kommunikationsmateriale (pressemeldelse, tekster til sociale medier og nyhedsbrev) til Copenhagen Bike Festival.

Ordringen er fortsat meget populær, og cyklerne er udlånt hele året, med undtagelse af sommerferien, og når vi selv skal bruge dem til events.

Efter aftale med lokaludvalget, blev dette arrangement et stort grønt valgmøde op til kommunalvalget i november 2021, hvor de prioriterede emner til diskussion var luftforurening/trafik, klima og natur. Til mødet var der repræsentanter fra de opstillede partier og cirka 90 deltagere.

Vi har lavet digital information om, hvordan man kan skrotte sin brændeovn, konsekvenserne af fyring i brændeovn samt støttet op om lokaludvalgets arbejde for trafiksanering på sociale medier. Vi har haft møder med Teknik – og Miljøborgmesteren og den daværende aspirerende overborgmester og forvaltningen.

Udarbejdet research på område og taget indledende kontakt med boligforeninger.

Klommen 'Kommunalvalg: Gør din grønne stemme hørt' i lokalavisen. Dialog med avisen om at bringe relevante klummer løbende.

Affald og ressourceforbrug

Målet om at gøre København CO₂-neutral medregner ikke den indirekte udledning, som i høj grad stammer fra de enkelte husstandes forbrug. Miljøpunktet gør dog en stor indsats for at formidle viden og inspirere til adfærdændringer, der kan komme de allerstørste "klima-skurke" til livs.

Affald og ressourceforbrug er et fokusområde, hvor det giver god mening at bruge en relativt stor del af Miljøpunkt Østerbros samlede ressourcer. Vi oplever en stor interesse for emnet hos borgerne, og det er et fokusområde, hvor der er mange gode eksempler på, hvad man selv kan gøre for at nedbringe sit CO₂-aftryk. Vi har igangsat aktiviteter og projekter i samarbejde med lokale organisationer, hvor vi kan stå på skuldrene af aktiviteter, vi har gennemført gennem årene – og dermed få relativt meget output for vores indsats.

Byttemarked i Nordhavn sammen med Østerbro Lokaludvalg, under Kulturhavnens Festivalen.

Formål med aktiviteter

- Indsatsen skal bidrage til at begrænse ressourceforbruget og især at reducere forbrugsbaseret CO₂ udledning
- At støtte op om København Kommunes Miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO₂-neutralt København i 2025.
- At give skoleelever kendskab til de FN's verdensmål og tilegne sig konkrete redskaber til at bruge dem i sin hverdag.
- At reducere madspild og tøjspild på Østerbro.

Key Performance Indicators

Indgå eller videreudvikle partnerskaber/samarbejder med 3-5 andre aktører for fremme af et bæredygtigt Østerbro: Foreninger, skoler, erhverv, genbrugsstationer, kommunen og NGO'er.

Mindst 7 borgerinddragende aktiviteter- affaldsindsamlinger, workshops, oplæg/debat

Afholde "Refashion"event om bæredygtigt tøjforbrug og genanvendelse i samarbejde med fagudvalget for Kultur, idræt og fritid.

Videreudvikle projektet "Plastikposefrit Østerbro" i samarbejde med fagudvalget for børn og unge: Sy stofposer af genbrugsstof med lokale skoleelever/borgere, inkl. 2-5 workshops med oplæg om ressourcer og genanvendelse, og hvordan projektet relaterer til udvalgte verdensmål. Løbende formidle projektet og involvere lokale erhvervsdrivende.

Løbende formidling om relevante emner såsom tøjforbrug, affaldssortering, energioptimering, genanvendelse, madspild etc. på hjemmeside og Some.

Undervisning af lokale skolebørn med fokus på FN's verdensmål, affald og ressourcer, madspild og tøjproduktion: Generation verdensborger: Løbende projektudvikling i samarbejde med Randersgade Skole, 2 undervisningsforløb à 15 undervisningsmoduler + forberedelse og evaluering.

Fornemmelse for mad 2.0, med overbygning om verdensmål: 3 undervisningsforløb à 10 undervisningsmoduler og 5 virksomhedsbesøg

Leverance

Samarbejder med: Plastic Change, Plog&Play, Villa Kultur, Nordhavns Naturvenner, Kultur Ø, DN København, LØS market, Nordic Ocean Watch Denmark, Skodbevægelsen, BK Skjolds feriecamp, Teater Hund, Nordhavns Nærgenbrugsstation og lokale supermarkeder, skoler, fritidsklubber, Den bemandede legeplads i Kildevældsparken

10 borgerinddragende aktiviteter:

1 virtuel affaldsindsamling under nedlukningen i foråret, hvor der blev samlet ind hver for sig og deltagerne kunne vinde præmier fra lokale, bæredygtige forretninger ved at dele et billede op af deres fund på Some.

6 affaldsindsamlinger på Østerbro og Nordhavn, inkl. skraldefest i Kildevældsparken med skraldequiz-workshop. Affaldsindsamlingerne er afviklet i samarbejde med b.a. Østerbro Lokaludvalg, Kultur Ø, Plog&Play, m.fl.

1 Producenttjek ved Trianglen med fokus på det udvidede producentansvar. I samarbejde med Plastic Change.

1 oplæg om plastik og genanvendelse, i samarbejde med Københavns Kommune.

1 oplæg om udvidet producent ansvar i LØS market – ved miljøpunktets bestyrelsesmedlem Jens Peter Mortensen.

Herudover udlåner vi løbende udstyr til borgere og institutioner, der gerne vil gøre en indsats for at holde bydelen ren.

Festivalen blev afholdt over en weekend med 4 oplæg, 3 workshops og et meget populært "luxus-byttemarked" med kvalitetstøj.

Selv om coronarestriktioner har sat en kæp i hjulet for de planlagte sy-workshops i 2021, har flere borgere syet poser hjemme, og flere virksomheder har meldt sig på til at have nettene. Vi har også afholdt en lille mulepose workshop med stoftryk i forbindelse med feriecamp i Ryparken. I begyndelsen af 2022 har Østerbro Biblioteker sat posebyttetræer op, hvor skolebørnene har hængt flotte poser op til fri afbenyttelse. Østerbrohuset stiller et lokale til rådighed med symaskiner, til når der på et tidspunkt skal holdes syworkshops, hvor folk kan lære at lave muleposer af de mange stofrester, som borgere har doneret.

Gennemført løbende.

Gennemført med Randersgade Skole.

Udskiftet med udendørs arrangementer med klasser på Langelinieskolen og Randersgade Skole, da den planlagte undervisning blev ramt af nedlukning. Derudover lavede vi et ekstra forløb med Spis din by på Tårnlegepladsen.

Key Performance Indicators

Langsigtede aktiviteter/KPI'er

Samarbejde md DTU eller anden relevant uddannelsesinstitution om projekt, der undersøger mulighederne for direkte genanvendelse for udvalgte lokale virksomheder, som et led i overgangen til udvidet producent ansvar

Dialog med KK og andre relevante parter om, hvordan vi kan bidrage med at indsamle data til at understøtte det udvidede producentansvar

Leverance

2 studerende fra Aalborg universitet har skrevet deres master om genbrugelige to-go kopper i København, med fokus på at identificere eksisterende løsninger samt borgere og virksomheders barrierer ift. at tage dem i brug. MPØ sekretariat og bestyrelse bidrog til projektet med viden og kontakter, og de studerendes fund er blevet præsenteret for sekretariatet med anbefalinger om, hvordan lokale aktører kan bidrage til cirkulære systemer med pant på to-go emballage allerede før de nye affaldsregler om udvidet producentansvar træder i kraft i 2025.

Anbefalingerne kan bruges i kommunikation med virksomheder og borgere i bydelen enten via møder eller sociale medier og hjemmeside.

Samarbejde med kommune og ØLU om kortlægning af sorteringspunkter. Vi har løbende fulgt og bidraget til KK's arbejde med at indsamle viden til placering af nye affaldssorteringspunkter på Østerbro og et udvalg fra bestyrelsen har lagt en stor indsats for at bidrage med viden til KK's affaldsteam. Borgerne er blevet inviteret til at komme med forslag til fraktioner og placeringer via et interaktivt kort. De foreløbige placeringer bliver præsenteret på et borgermøde i foråret 2022.

Formidling, synlighed og netværk

En forudsætning for miljøpunktets øvrige arbejde er strategiske samarbejder med andre aktører og synliggørelse af projekterne. Miljøpunkt Østerbro er både facilitator af andres gode idéer og aktør på egne projekter. Vi skal dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

I 2021 har miljøpunktet været meget aktivt på sociale medier, og været omtalt i lokalaviserne 18 gange. Det har været med til at eksponere det lokale miljøarbejde, og samarbejdet mellem lokaludvalget og miljøpunktet. Vi er som lokal aktør både faglig sparringspartner og katalysator i en stærk dialog med især relevante parter i Københavns Kommune. Miljøpunktet støtter op om og deler kommunens miljøinitiativer med vores målgrupper.

Formål med aktiviteter

- Synliggørelse af det lokale miljøarbejde, herunder også indsatser, der er foretaget af Østerbro Lokaludvalg og andre lokale aktører.
- At motivere bydelens borgere og erhverv til at deltage i årsplanens indsatser og hermed bidrage til en mere bæredygtig adfærd. At skabe dialog om væsentlige miljøemner.
- Støtte op om Københavns Kommunes Miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO₂-neutralt København i 2025.

Klimatilpasning på Østerbro

Tænk klimaet ind i byformens

Så, Kjelds Kvartal på det ydre Østerbro har i flere år været eksperimenterium og

Nyhedsbrev

Modtag nyheder om grønne projekter og tiltag på Østerbro direkte i din indbakke ca. en gang om måneden

Miljøpunktets hjemmeside er en platform for dokumentationen af det lokale miljøarbejde

Langere borte fra og fik en snak om Østerbro og ØsterbroLIVs udvikling. Foto: Thomas Frederiksen

Spørgelysten var stor. Foto: Thomas Frederiksen

Gang i Tåsinge Plads. Foto: Thomas Frederiksen

Blokker og kridt, pissearrangement, Tåsinge Plads. Fra venstre: Lene Jørgensen, Miljøpunkt Østerbro, Thomas Frederiksen - ØsterbroLIV og Lene Jørgensen - Østerbro Godshaver.

Lad Østerbro

Deltagelse i bydelsevents er en god mulighed for at komme i dialog med borgere.

Nordhavn tar' skraldet i næste uge

Miljøpunkt Østerbro gentager succes fra sidste år og rykker til fælles - men hver for sig - affaldsindsamling i Østerbro og i Nordhavn.

Da coronen ramte landet stæde år blev den planlagte forrensning af Nordhavn og herbro erstattet af en fælles affaldsindsamling - hver for sig. I løbet af en hel uge græb seje øer og vokse til handling og ofrede bydelens for take-away emballage, cigaretskoder, øl-åser, plastiktaster og andet urald. Nu gentager Miljøpunkt herbro succesens sammen ved Østerbro Lokaludvalg og alihvercenter Kildevæld. Affaldsindsamlingen ledages af en fotokonkurrence, hvor man kan vinde præmier fra lokale, økologiske butikker, caféer og virksomheder. Indsamlingen skydes i gang søndag 20. marts, hvor Miljøpunkt Østerbro står klar med deling af grabbere på Tringens kl. 10-12.

Lån en grabber
Som noget nyt kan man i år også låne grabbere / gribetænger til sin affaldstur. Man skal blot møde op på Tringens St. (me-trol) lørdag 20. marts mellem kl. 10 - 12, hvor Miljøpunkt Østerbro står klar med grabbere til alle interesserede - selvfølgelig på behørig afstand og bevæget med håndspær og mundbind.

Grabberne kan afleveres igen samme sted lørdag 27. marts kl. 10 - 12, eller efter aftale hos Miljøpunkt Østerbro på Mandagsgade 20 (skriv til info@miljopunkt-osterbro.dk).

Sådan deltager man
Man deltager i affaldsindsamlingen ved at gå en tur alene eller i sin "boble" og samle det skrald man finder på sin vej - det kan være på gaden, i parker eller ved vandet.

I forbindelse med affaldsindsamlingen afholdes en fotokonkurrence, hvor man kan vinde præmier fra lokale butikker, caféer og virksomheder.

Man deltager i affaldsindsamlingen ved at gå en tur alene eller i sin "boble"

Man kan også deltage i fotokonkurrencen ved at dele et billede fra sin tur i Facebook-siden for indsamlingen eller på Instagram med hashtagget #osterbroLIV og #ØsterbroLIV. Man kan selvfølgelig også sætte sin affald, uden at deltage i fotokonkurrencen. Selv den mindste till affaldstur tæller.

Affaldsindsamlingen er støttet af Østerbro Lokaludvalg og lokaludvalget af grabbere til affaldet støttes af Miljøstyrelsen.

Second hand i siloen

Miljøpunktet er omtalt 18 gange i lokalaviserne i 2021.

Key Performance Indicators

Løbende deltagelse i møder, konferencer og aktiviteter, der vedrører bydelen eller forvaltningen.

Deltage i 3 bydelsarrangementer, hvis det er muligt i lyset af aktuelle smittetal for corona.

Udvælgelse af enkelte aktiviteter til virtuel gennemførelse, afhængig af coronasituationen.

Bidrage til kommunale kampagner om kommunens miljøtiltag.

Udsende 10-12 nyhedsbreve.

Mindst 10 omtaler i Østerbro Avis og andre medier
Løbende opdateringer på Facebook og Instagram (SoMe).

Løbende opdateringer og dokumentation af det lokale miljøarbejde på hjemmeside.

Fundraising hos 2-3 eksterne fonde.

Leverance

Deltaget i 4 konferencer/seminarer. Vi har desuden haft møder med Bæredygtig Udvikling, Klimasekretariatet samt Teknik- og Miljøborgmesteren.
Møder med Nordhavns Naturvenner.
Deltaget i og afholdt netværksmøder med miljømedarbejdere fra forskellige lokaludvalg, TMF og andre miljøpunkter.

Østerbroweekend 2 dage – bl.a. affaldsstafet og skraldebingo.
Kulturhavn: Byttemarked i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg. Miljøpunktet benyttede arrangementet til at lave Some kommunikation om et bæredygtigt tøjforbrug samt at reklamere for ReFashion Days.
Kåljul: Julearrangement med fokus på lokale fødevarer i samarbejde med Teater Hund og lokaludvalget. Miljøpunktet deltog med beplantning af kål foran krudttønden, Some kommunikation om bæredygtige fødevarer samt uddeling af bæredygtig mad på dagen.

Skralde-uge i marts med daglige konkurrencer og lokale præmier.

Partnerskabstræer, biodiversitetspuljen, bæredygtig bundlinje 2.0 webinarer, renovationspuljer, donér din cykel, affaldsortering, HOFOR sommerluk-kampagne etc.

Gennemført.

18 omtaler i ØA og Nordhavns Avis, 1 omtale i Nørrebro Avis
I løbet af 2021 har vi fået en stigning på 623 følgere på sociale medier og haft et samlet 'reach' på 58.069 i alt.

Gennemført.

Eksterne fonde vi har søgt i 2021:
Miljøstyrelsen: Tilsagn
Åben Skole – Partnerskaber: Tilsagn
Sharing Copenhagen: Ikke bevilget
Copenhagen Light Festival: Tilsagn
Områdefornyelsen Sundby: Tilsagn
Arne V. Schleschs Fond: Ikke bevilget
Kulturhavn: Tilsagn
Biodiversitetspuljen: Tilsagn
NORDEA fonden: Tilsagn
Budgetnotat til overførselssagen: Tilsagn

Billedgalleri: Udpluk af det lokale miljøarbejde i 2021

Artikler om brændeovne

Københavns ca. 17.000 brændeovne er et oplagt sted at tage fat, hvis vi vil byens luftforurening til livs. For selvom brændeovne kun står for en brøkdel af byens energiforbrug, udleder de årligt langt flere sundhedsskadelige partikler end al byens vejtrafik tilsammen. Det har vi skrevet artikler om og taget op til det grønne valg møde op til kommunalvalget.

Konference om biodiversitet

Miljøpunktet deltog i Københavns Kommunes og Danmarks Naturfredningsforenings konference om biodiversitet, og har bidraget med såvel fagligt input som borgerinddragelse til udviklingen af en ny strategi for biodiversitet.

Saml skrald og vind præmier

Fælles, men hver for sig' forårsrensning af Østerbro og Nordhavn i en uge i marts, sammen med Østerbro Lokaludvalg og Kulturcenter Kildevæld. Deltagerne dystede på sociale medier om lækre præmier fra bæredygtige butikker.

Nye 'sorteringspunkter' på Østerbro

Miljøpunktets affaldsudvalg har sammen med lokaludvalget løbende fulgt og bidraget til KK's arbejde med at indsamle viden til placering af nye affaldssorteringspunkter på Østerbro. Der følges op med borgermøde i 2022.

Workshop om bynatur og biodiversitet

Vi holdt en workshop for folk, der gerne ville være med til at forbedre den lokale biodiversitet i Kildevældsparken og samtidig blive klogere på, hvordan vi som mennesker kan lære af eller 'mime' naturen. Biolog Lars Pødenphant Kiær fortalte om "biomimicry" som metode til mere biodiversitet i byen- og det blev praktiseret med det samme.

Biens dag

FN har udnævnt en dag til biens dag. På Østerbro bød dagen på bi-skattejagt i Kildevældparken, frøbomber og planteworkshop på Kildevældparkens bemandede legeplads. Vi plantede også bi- og sommerfuglevenlige planter i legepladsens plantekasser.

Madspild (fortsat) på skoleskemaet

Vi har afholdt flere undervisningsgange i et madspildsforløb for mellemtrinnet, hvor eleverne lærer at bruge deres sanser og viden om mad til at minimere spild i hverdagen. Vi tager bl.a. på butiksbesøg og laver mad af overskudsvarer.

Debat om Egerskoven

Hvorfor kan det være et problem at hænge eger- og fuglehuse op i en park som Fælledparken? Det lavede vi et interview med parkforvalter Henriette Lunn Vonsbæk om, som vi bragte i vores nyhedsbrev. For debatten om Egerskoven er en god mulighed for diskutere balancen mellem benyttelse og beskyttelse af den bynære natur.

Østerbro weekend

Vi var på pletten begge dage i juni sammen med Nordhavns Naturvenner. I vores bod kunne man høre mere om vores arbejde med bynatur, biodiversitet og bæredygtighed i bydelen. Man kunne også så et frø til altanen, møde Østerbro Lånehøns, deltage i en affaldsstafet eller donere en stofpose til Plastikposefrit Østerbro.

Ture til det vilde Østerbro

Bynaturvandringer til Nordhavnstippen var et tilløbsstykke i 2021. Der var ventelister til at deltage, så miljøpunktet måtte arrangere ekstra ture. Her kan man opleve "Østerbros glemte vildmark", blive klogere på områdets spiselige planter, og høre om Nordhavns Naturvenners arbejde for, at der skal etableres en stor naturpark i området.

Skraldefest i Kildevældparken

Der blev samlet intet mindre end 107 kg skrald og skjulte skatte, heriblandt en buddha-statue, en krykke, en cykel og flere gamle vaser.

Oplæg: Hvad sker der med vores plastaffald?

Oplæg til miljøpunktets årsmøde om genanvendelsesindustriens store problembar, plastik. Hvad skal der til for, at vores plastaffald kan blive til nye kødbakker og plastikposer, frem for at gå op i røg på forbrændingsanlægget?

Guide til bæredygtig sommerferie

Staycation er bæredygtig ferie, så det batter, og så er det en unik mulighed for at komme ned i gear og opleve din by på nye måder. Miljøpunktet har udarbejdet en sommerguide til Østerbros og Nordhavns mange lokale (og grønne) ferieoplevelser – hvad enten du er til strand, kultur, natur eller shopping.

Grønt Østerbro og Nordhavn

Hvad kan der ske af gode ting, når engagerede folk med interesse for bæredygtighed, natur, og klima samles i et lokale? Miljøpunktet Østerbro, Kultur Ø og Østerbro Lokaludvalg har indviet et nyt, grønt netværk på Østerbro.

Byvandring i Klimakvarter

Vi tog på byvandring i Klimakvarter d. 9. september sammen en ekspert fra Klimatilpasning og Byfornyelse i Københavns Kommune. Her fortalte vi mere om kvarterets forvandling fra grå asfaltørken til klimatilpasset byoase, og gjorde deltagerne klogere på arbejdet med at sikre byen mod fremtidige skybrud.

Byttemarked i Nordhavn

Så blev der byttet! Tøjbyttemarked i Nordhavn sammen med Østerbro Lokaludvalg i anledning af Kulturhavn Festival.

Dialog med lokale politikere

Miljøpunktet arbejder sammen med lokaludvalget for sikre skoleveje og andre grønne trafikale løsningsmodeller i dialog med forvaltning og politikere. Her ses formand for Østerbro Lokaludvalg, Allan Marouf, formand for Miljøpunkt Østerbros bestyrelse, Jóannes J. Gaard i dialog med Københavns overborgmester Sophie Hæstorp Andersen.

Bæredygtig boligforening

Skal der et grønt tag på cykelskuret? Eller måske skal gårdens græsplæne forvandles til blomstereng? Der er hjælp at hente hos Miljøpunkt Østerbro. Vi har allieret os med gode, grønne fagfolk og tilbyder udvalgte gårdlaug og boligforeninger gratis rådgivning og hjælp til konkrete grønne projekter.

Grøn rådgivning

Grønne tage er et kinderæg af regnvandshåndtering, biodiversitet og æstetik. Miljøpunktets grønne konsulent, Jann Kuissisaari rådgiver om, hvilke muligheder der er for at etablere grønne tage i gården.

Workshop: Få en grønnere gårdhave

På workshoppen var der fokus på, hvordan man kan gøre en forskel for biodiversiteten ved at gå sammen om fælles grønne projekter i gården. Hvordan organiserer man sig? Og hvordan bliver man enige om, hvordan gårdhaven skal se ud, hvad der skal plantes, og hvem der gør hvad?

Planteworkshops

Vi har haft besøg over flere omgange af gartner og naturformidler Anne Tange, der fortæller om grønne facader, grønne tage, bivenlige blomsterenge og frodige altaner, og har givet gode råd til plantevalg, etablering, pasning og årshjul.

Mørkevandring

Sammen med Astronomisk Selskab og Nordhavns Naturvenner inviterede miljøpunktet til nattevandring på Nordhavnstippen i august. Inger Kærgaard fra Flagermusenes By guidede os til nattens jægere med medbragte flagermusdetektorer. Arrangementet var en del af Åben Festival.

Konference: Hvordan involverer vi borgerne i at opnå 2025-målene?

Miljøpunktet deltog i konferencen, hvor Københavns Kommunes klimasekretariat fik kvalificeret sparring på, hvordan man kan skabe deltagelse hos borgerne.

Æblemøsteri til udlån

Der går millioner ton frisk frugt til spilde i danske haver hvert efterår, fordi haveejerne ikke når at høste eller kan spise hele høsten. Også på Østerbro er der mange æbler, mest i borgernes private haver, men også i lokalmiljøet. Derfor kan borgere og institutioner låne et æblemøsteri i miljøpunktet, når det er sæson.

Bæredygtigt tøjforbrug

I dagene op til årets store forbrugsfest, Black Friday, satte Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt Østerbro fokus på tøjspild og bæredygtigt tøjforbrug. Det endte med Østerbros helt egen minifestival 'Re-Fashion Days', der blev afholdt i Villa Kultur på Krausesvej.

Oplæg for Danida Fellowship Centre

Vi fik internationalt besøg fra Danida Fellowship Centre, der gerne ville høre om det lokale miljøarbejde på Østerbro.

ReFashion Days

Temaet for festivalen var: "Buy Less - Choose Well - Make it Last". Over tre dage kunne man deltage i række gratis foredrag og en workshop, hvor man fik hjælp til at gå sit tøjforbrug efter i sømmene og blive klædt på til at vælge en mere bæredygtig garderobe. Der var også et populært luksus-bytte-marked.

Brand audit

Carlsberg, Prince, Kings og Marabou var nogle af de brands, der blev fundet flest af til World Clean Up Day i København i september. Indsamlet affald blev talt og registreret efter producent. Målet med skralde-blitzen var at sætte fokus på virksomhedernes ansvar for de stigende mængder affald, der havner i naturen, byrummet og havet.

Grønt valg møde

Skal vi have flere parkeringspladser på Østerbro, eller skal bilerne helt ud af byen? Hvordan sikrer vi mere biodiversitet og grønne åndehuller, når byen vokser? Hvordan når vi helt konkret målet, om at gøre København til verdens første CO2-neutrale hovedstad? Det var et par af de emner, der blev diskuteret til valg mødet forud for Kommunevalget i 2021, hvor miljøpunktet og lokaludvalget inviterede til dialog med lokale politikere.

Bæredygtig jul på Østerbro

I 2019 gik lokaludvalget og miljøpunktet sammen med Teater Hund om at lave et julearrangement på Krudttønden. I 2020 blev succesen gentaget i en coronavenlig version, og i december 2021 kunne vi igen holde eventet live. Miljøpunktet plantede kål i plantekasserne foran Krudttønden, som et led i at skabe fokus på selvforsyning og årstidens grøntsager. Vi holdt et kort oplæg om den bæredygtige julemad for de fremmødte, og der blev efterfølgende quizzet om kål og sæsonens fødevarer.

Foredrag: En fremtid uden affald?

Vi bliver bedre og bedre til at affaldssortere. Men vi producerer også mere og mere affald. Vi holdt et foredrag i den emballagefri købmand LØS market på Nordre Frihavnsgade om, hvordan vi får et samfund med mindre affald og færre engangsprodukter. Jens Peter Mortensen fra Miljøpunkt Østerbros bestyrelse fortalte om det såkaldte 'udvidede producentansvar'.

7 tips til en bæredygtig jul

Vi de bedste tips og tricks til det gode, grønne juleliv. Uanset om det drejer sig om juletræet, julemiddagen, julegaverne eller julelysene, er der nemlig masser af muligheder for at gøre julen mere klimavenlig - uden at gå på kompromis med hverken kvalitet eller hyggefaktor.

Østerbro ta'r (fortsat) skraldet

Østerbroerne har i 2021 bakket godt op om at holde bydelen ren.

Spis dit Østerbro

Også i 2021 har Østerbros børn blevet tilbudt undervisningsforløbet med fokus på bynatur, spiselige planter og nyttige insekter. Vi undersøger insekter og andre små nyttedyr i byen, sanker vilde spiselige planter og laver mad på bål.

Miljøpunkt Østerbros bestyrelse 2021

Fra Venstre: Birgitte Hoffmann, Jens Peter Mortensen, Adelina Zych, Magdalena Szymanski, Ali Jamili, Jóannes Jørgen Gaard, Finn Kristiansen, Ebbe Schultze og Mette Mertz. Øvrige: Annagrethe Ottovar og Janne Foghmar.

